

Poesi-tampen brænder

Med udgangspunkt i
Mikkel Thykier:
Reportage fra poesiens frontlinje #1
og
Reportage fra poesiens frontlinje #2
Spørger jeg bl.a. om hvordan råstoffet til den 'omtalekultur', han tager afstand
fra, kommer til verden.

Efter at have læst Mikkel Thykiers to kronikker i Politiken (hhv. 1. og 2. juni 2016) et par gange, får jeg den tanke, at det er foregået på denne måde: Mikkel Thykier skriver sin tekst og lægger den på indtil flere USB-stik. Dem lægger han forskellige steder i nærheden af redaktionerne, som får et brev herom: "Tampen brænder – den som først finder kuverten tager stikket hjem og får ret til at trykke artiklen." Eksempler på de værker, han tænker på, forbeholder han sig dog fortsat: Tampen bliver ved med at brænde. Hvordan han vil undgå 'omtalsens kultur', begriber jeg ikke. Og jeg kan forstå, at det gør Jes Stein Pedersen heller ikke, for han inviterer Thykier til at redigere et helt nummer af BØGER! Hvis der ellers er nogen logik i sagen, bliver det en billig omgang, for Mikkel Thykier bliver nødt til i overensstemmelse med sin opfattelse at sige nej tak.

Det er da klart at artiklen rummer udsagn, som ville have svært ved at få lov at stå alene i et interview, det må Thykier have ret i. Men omtalen er allerede i gang. Jeg havde straks affattet svar efter læsningen, men redaktøren kom mig i forkøbet, da han havde insider-viden.

Er det virkelig poesiens frontlinje vi præsenteres for? Kan man overhovedet tale om poesien i den bestemte form? Hvis jeg skulle udpege en frontlinje, så finder jeg den i den mangfoldighed i oplæsningssteder, jeg præsenteres for, så findes den på internettet og i mængden af upåagtede udgivelser. Ingen af de steder har jeg i noget større omfang mødt den afart af poesien, som Mikkel Thykier er fortaler for. Han ser den holdt ude af medierne, så at sige uopdaget, men vi andre skulle vel gerne have muligheder for at møde den? Han ved, hvor den er, men vil ikke fortælle det, for ikke at ødelægge den. Det følgende tager udgangspunkt i kronikkerne, skønt jeg går lidt mere jordbundet til værks!

Hvordan man end vender og drejer det, vil der være en grænse for, hvad medierne kan præsentere. Det kan ikke være digtningens mål altid at stå forrest i mediekulturen, poesien har et større værd og mere vægt end som så. Den er et redskab for digteren, men også for læseren, hvordan den så end tager sig ud. Der er noget morsomt ved i kamp mod omtalekulturen at få trykt to kronikker en suite i Politiken herom. Poesien lever i al sin mangfoldighed i bøger, selvudgivelser eller i forlagsregi, hvor der også der er mange niveauer, på små og store scener, i skriveværksteder og forfatterskoler, mund til mund, gammelt og nyt i en stor heksekedel – modtageren ikke at forglemme, den, der tager poesien til sig, som det redskab den er, helt udenom omtalekulturen, når blot den bidrager til selvforståelsen.

Ikke desto mindre er 'omtalekulturen' da et godt ord! Hvordan noget fra den store ordheksekedel når frem til omtalekulturen kunne det være interessant at se afdækket. Det ændrer næppe meget i sig selv, men publikum ville have bedre blik for oprindelsen til det præsenterede.

Jeg er publikum, læseren, men jeg udgiver også mig selv og senest endog en anden digter. Jeg læser ugentlig tre bogtillæg. Jeg aner ikke hvordan udvælgelsen af de præsenterede bøger foregår. Poesien er en detalje, skønt den er hovedsagen i dette indlæg.

Hvis vi så prøver at se bort fra de udbredte myter, som nok kan have noget for sig nu og da, at det hele drejer sig om en sammensværgelse mellem forlagsfolk, forfattere og anmeldere drevet af at bære hinanden frem til nationens ære, magt og penge: Så ser processen for mig i min fantasi sådan ud:

Bøgerne ankommer til redaktionen og udgør en anseelig bunke. Om det nu er redaktøren eller en studentermedhjælp: Der laves en grovsortering. Det primitive, det ukendte, det alment ligegyldige i den største bunke. Det anmeldelsesværdige igen i to bunker, første prioritet efter udgivelsesdato, anden prioriteret senere og hvis der er plads.

Første prioritet deles op efter anmeldere, som får bogen tilsendt med en deadline. Vi ser sommetider anmeldelser og interviews følges ad – hvordan de

aftaler gøres internt ved vi ikke, men vil gerne vide. Får anmelderne angivet et omfang eller beskærer redaktøren alt efter, hvordan det passer ind i helheden? Måske henvender anmeldere sig i enkelte tilfælde med en anmeldelse efter eget valg – men sikkert sjældent. Så kritik af anmelderne for at udelade den og den forfatter er nok tit forfejlet.

Udgivelsesdato må betyde en del, siden jeg ofte sideløbende kan læse om samme bog i alle tre tillæg, jeg følger. Måske har alle tre været inviteret til interview med samme forfatter? Så et eller andet sted spiller forlagenes promotion en rolle – også den helt ukendt for mig, som bare laver en pressemeddelelse til at følge bogen med posten ind til redaktionens sorteringsmaskine.

Der er meget i Thykiers artikel, jeg kun forstår halvt, men det afsluttende citat af Tomas Tranströmer siger mig desto mere.

”Der er trangt i den mondæne kultur. Der er tale om en slags elevator for et begrænset antal personer. Der står de samme personer altid klempt sammen. De kører i elevator i alle de samme aviser samtidig.”

Jeg synes det må være muligt at komme litteraturomtalen snæverhed nærmere, hvis der forelå en forskningsrapport om, hvordan omtalen rent konkret kommer til verden på de store medier. TV helt uomtalt, der foregår alt åbenbart i rumpen på, hvad aviserne allerede har udpeget som vigtigt.

PS: Jeg synes spørgsmålet om, hvad der sker med den store mængde uanmeldte bøger rent fysisk skal med i overvejelserne. Mit forslag er, at medierne meddeler til de indsendende, at ikke-anmeldte eksemplarer sendes videre til Røde Kors-butikker, såfremt de ikke er vedlagt en frankeret returkuvert. På samme måde, som man i Kvickly kan vælge at skænke sin flaskepant til diverse godgørende formål.

[Jes Stein Pedersen: Velkommen, Thykier: Avisen er din.](#)